

عنوان مقاله:

ماهیت زمان حال در زبان فارسی

محل انتشار:

پژوهش های زبان شناسی، دوره 11، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

مطهره سامری - دانشجوی دکتری گروه زبانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

غلامحسین کریمی دوستان - استاد گروه زبانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

پژوهش حاضر بدنبال بررسی ماهیت زمان حال در زبان فارسی است. به منظور دستیابی به این هدف، (غیر)اشاره‌ای بودن زمان حال در زبان فارسی، تعبیر زمان حال در ساختارهای مختلف از جمله ساختارهایی که در آن‌ها زمان حال در بند متممی یا موصولی زیر زمان گذشته و آینده درونه شده است، و خوانش‌های مطلق و نسبی زمان حال در زبان فارسی مورد مذاقه قرار گرفتند. نتایج نشان می‌دهند که زمان حال زبان فارسی را نمی‌توان مطلقاً اشاره‌ای یا غیراشاره‌ای دانست. در واقع، اگر اشاره‌ای بودن را به صورت یک طیف در نظر بگیریم، که در سمت چپ آن زبان‌های اشاره‌ای و در سمت راست آن زبان‌های غیراشاره‌ای باشند، زبان فارسی در وسط قرار می‌گیرد. همچنین، نتایج مؤید وجود خوانش‌ها و کاربردهای مطلق و نسبی برای زمان حال زبان فارسی می‌باشند. ساخت‌هایی که در آن‌ها زمان حال در بند متممی زیر زمان گذشته درونه شده است حاکی از وجود خوانش مطلق زمان حال هستند چرا که زمان حال علاوه بر همزمانی با زمان گذشته‌ی بند پایه می‌تواند با زمانی بیان جمله نیز همزمان باشد (خوانش دوگانه). ساخت‌هایی که در آن‌ها زمان حال در بندهای موصولی و متممی زیر زمان آینده درونه شده‌اند حاکی از کاربرد نسبی زمان حال زبان فارسی می‌باشند چرا که در این جملات زمان حال ضرورتی ندارد با زمان بیان جمله همزمان باشد. سرانجام، نشان داده شد که بخش مطلق و نسبی زمان حال دارای معنای "درون" می‌باشند بدین معنا که رویداد بیان شده با زمان حال "درون" زمان ارزیابی قرار دارد.

کلمات کلیدی:

زمان حال، زبان فارسی، (غیر)اشاره‌ای، خوانش مطلق، خوانش نسبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1148395>

